У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-5740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 154. ЧЕТВЕР, 27-го СЕРПНЯ 1970 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 27, 1970 No. 154. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 26 серпня 1970

В АМЕРИЦІ

В ЛИПНІ Ц. Р. БУЛО 749 СТРАЙКІВ, з того нових 489, а з попереднього місяця 260. Внаслідок цих страйків втрачено 4,400,000 днів праці, а від 1-го січня цього року число втрачених днів праці внаслідок страйків становить 28,900,000. Та втрачене в липні число днів праці внаслідок страйків становить тільки 0.28 відсотка всіх днів праці в місяці липні ц. р. В червні відсоток втрачених днів праці становив 0.31. В липні 1969-го року відсоток втрачених днів праці становив 0.27. В липні 1970 було 11 страйків, в яких брали участь по більше, як 5,000 робітників.

СТЕЙТ НЮ ДЖЕРЗІ ПРИЄДНАВСЯ до тих стейтів, які дозволяють продавати алькоголічні напої в тих днях, коли відбуваються вибори. Згідно з новим рішенням місцевості мають право продавати або не продавати алькоголічні напої в дні виборів. Директор алькогольного відділу при стейтовій леґіслятурі Ричард МекДонав заявив, що під час переслухань в цій справі майже ніхто не був проти того, щоб продавати гарячі напої під час виборів. 8 стейтів взагалі не мали заборони у виборчі дні продавати алькоголь, а 4 стейти: Каліфорнія, Невада, Тексас і Висконсин недавно скасували заборону продавати алькоголь.

МАТИ ВБИТОГО СТУДЕНТА В КЕНТІ, Огайо, домагається 4-ох мільйонів долярів як відшкодування за втрату сина. Пані Ілейн Міллер — мати Джеффрі Ґленна Міллера скаржить губернатора стейту Джеймса, президента університету Роберта Вайта і команданта Крайової Ґвардії генерала Силвестра ДельКорсо за занедбання їхніх обов'язків, внаслідок чого ґвардисти вбили її сина. В скарзі домагається мати 2-ох мільйонів як винагороду за вбитого сина і дальших двох мільйонів як винагороду-кару за занедбання обов'язків всіх винних. Ґвардисти стріляли до студентів 4-го травня, коли студенти демонстрували проти війни у Камбоджі.

УРУҐВАЙСЬКІ ПІДПІЛЬНИКИ, так звані тупамарівці, повідомляли, що викрадені ними дипломати живуть і почуваються добре. Ці дипломати — це закладники лівих підпільників, які домагаються, щоб уруґвайський уряд звільнив за них 183 арештованих підпільників. Члени підпільної організації „Тупамаро" тримають як закладників бразилійського дипломата Айосія Мареса Діяса Ґоміда та американського дипломата Клода Л. Флая. Уруґвайський уряд не хоче переговорювати з підпільниками, які вже вбили були закладників — чужих дипломатів, між ними й одного американця. Не знати, як скінчиться ця „війна" між підпільниками й урядом.

У СВІТІ

СОВЄТСЬКИЙ УРЯД ЗАХОДИТЬСЯ, щоб західньо-німецька автомобільна фабрика „Даймлер - Бенц", яка м. і. продукує світової марки автомобілі „Мерцедес", відпродала Совєтам свої патенти і збудувала над Камою, допливом Волги, фабрику, що випускала б річно по 150.000 10 і 20-тонних вантажних авт. Для цієї трансакції, яка коштувала б понад 1 більйон дол., мали б створити окрему консорцію з участю італійського й французького автомобільного промислу. Німецькі керівні кола буцім-то здають собі справу, що коли дадуть такі великі кредити Совєтам, то американський Уряд запитає, чому Західня Німеччина не хоче фінансувати 300.000-ої американської армії в Німеччині.

ЧЕСЬКО - СЛОВАЦЬКІ ВЛАСТІ ПРИЗНАЛИ, що другі роковини совєтської інвазії, які припали на минулу п'ятницю, тільки тому минули спокійно у Празі й інших містах ЧССР, що чеська поліція виарештувала напередодні 6.217 осіб та сконфіскувала 263 крісів, револьверів і скорострілів. Чеські сталіністи твердять, що вони внеможливили „темні махінації кримінальних елементів", які задумували заколотити спокій.

У СТОЛИЦІ ПІВНІЧНОГО В'ЄТНАМУ ПЕРЕБУВАЄ втікач з Америки, „міністер інформації" муринської насильницької організації „чорних пантер", Елдридж Клівер. У зв'язку з прилетом віце - президента Спіро Еґню до Південної Азії Клівер виголосив нову промову проти Америки і політики президента Ніксона, який, мовляв, нацьковує азійців проти азійців, щоб вони одні одних винищували. Клівер і його однодумці йдуть цілком по лінії міжнародних комуністів, поручаючи перетворити Америку у „другий В'єтнам".

Помер Мартин Малетич, учасник визвольних змагань та союзовий і громадський діяч Ню Йорку

Ню Йорк, (В. В.) — У вівторок, 25-го серпня ц. р. о год. 6-ій ранку, тут помер св. п. Мартин Малетич, колишній учасник визвольних змагань, довголітній союзовий і громадський діяч Ню Йорку. Покійний народився в Турчанщині в Західній Україні і вже в 1915 році вступив до УСС та пройшов усю кампанію визвольної боротьби за Україну в рядах українських військових формацій. Після війни прибув до Ню Йорку і тут відразу включився в українське життя: був секретарем Українського Центрального Комітету на Ню Йорк, довголітнім секретарем Т-ва „Дністер", 361-го Відділу УНСоюзу, а відтак понад 15 років його предсідником. За час своєї союзової діяльности Покійний зорганізував понад 400 членів до УНСоюзу. За це Т-во „Дністер", 361-ий Відділ УНСоюзу, винагородив бл. п. Мартина Малетича почесним членством. Був він теж декілька разів делеґатом на Конвенціях УНСоюзу. До кінця

Сл. п. Мартин Малетич

свого трудолюбного життя Покійний брав живу участь в українському громадському житті, був ініціятором купна УНДому в Ню Йорку, та ціле своє життя дорожив українськими справами. На 73-му році життя закрилися навіки очі цього прикладного і трудолюбивого українця.

Еґню перевів у Сеулі переговори про допомогу ЗСА для Південної Кореї

Сеул. — Віце-президент Спіро Еґню плянував присвятити своїм нарадам з південно-корейськими проводирями дві години, але насправді він перевів на тих нарадах безперервно шість годин і ще після того розмовляв з президентом Чунґ Гі Парком і прем'єром Чунґ Іль Квоном під час обіду і під час офіційного вечірнього бенкету. Наскільки складними й трудними були ті розмови, свідчить про те факт, що Спіро Еґню порозумівався з Вашинґтоном чи пак із Сан Клементе, літнім осідком президента Ніксона, щоб узгіднити текст спільного американсько-корейського комунікату. Справа йшла про дальшу допомогу для Південної Кореї, стурбованої і схвильованої рішенням американського Уряду відкликати з Південої Кореї 20.000 американського війська: від Корейської війни залишалися там 64.000 американських вояків. Віце-президент Спіро Еґню відвідав ті американські війська та оглядав демаркаційну лінію між Південною і Північною Кореєю. Коментатори звертають увагу на велику різницю, яка існує між теперішньою подорожжю Спіро Еґню по Далекому Сході і його подорожжю туди з-перед 11 місяців; тоді він їздив тільки з місією доброї волі і стрічав всюди тільки маніфестаційні прийняття, — тепер він має трудне і невдячне завдання розв'язувати конкретні проблеми американської допомоги проти комуністичної загрози, існуючої для відвідуваних ним країн. З Південної Кореї Спіро Еґню полетить на Тайвань (Формозу), до осідку Вільного Китаю.

Сенат проти проєкту скасувати обов'язкову військову службу

Вашинґтон. — Сенат 25-го серпня відкинув більшістю 52-ох до 35-ох голосів поправку сенаторів Марка О. Гетфілда та Беррі Голдвотера, обидвох республіканців, щоб збільшити платню військовикам і цим способом дістати таке число добровольців, яке дозволило б скасувати обов'язкову військову службу вже з початком липня 1971-го року. Проти цієї поправки були демократи й республіканці, консерватисти й лібералі та „голуби" й „орли". Проти є й президент Ніксон, який в 1968 році під час виборчої кампанії обіцяв скасувати примусову службу у збройних силах, але тепер він заявляє, що не можна цього зробити, як довго триває війна у В'єтнамі. Скасування обов'язкової військової служби збільшило б видатки на оборону на 3.240,000 долярів, як це оцінює сенатор Гетфілд, але голова Сенатської Комісії Збройних Сил сенатор Джан С. Стенніс твердить, що видатки на платні військовикам збільшилися б на 4,240,000 долярів.

Марійка Оленчук, дочка ген. П. Оленчука, впала жертвою звироднілого вбивника

Чикаґо. (М. К.) — В англомовному „Українському Тижневику" з 28-го лютого ц. р. була надрукована довша інформаційна вістка про одного із найбільш заавансованих військовиків українського роду, ґенерала бриґади Петра Ґ. Оленчука, якого найменовано шефом Аґенції Постачання Амуніції З'єднаних Стейтів в Джолієт, Ілл. В неділю, 9-го серпня преса і пресові аґенції принесли вістку, що 13-літня дочка ген. Оленчука, Марійка Катерина, безслідно зникла із вакаційного котеджу Оленчуків біля місцевості Оґунквіт в стейті Мейн, виїхавши ровером на прогулянку. Її бачили в розмові із 30-літнім мужчиною і опісля разом з ним в автомобілі. Ген. Оленчук в тому часі наглядав над вивозом і затопленням в океані кораблів із нервними ґазами з двох складів у Північній Каролайні й слідчі, що шукали за дівчинкою, розвідували, чи зникнення Марійки не має будь-якого зв'язку із цими військовими операціями. Ген. Оленчук тільки ствердив, що до нього ніхто не звертався з будь-якими вимогами, що могли б потвердити такий здогад. Після намарних двотижневих розшуків, знайдено тіло Марійки в стодолі у віддалі яких десять миль від котеджу. На шиї Марійки був мотузок із зашморгом, яким її задушено. Тіло вже було в розкладі і треба було окремих заходів, щоб встановити ідентичність дівчинки. Поліційні власті продовжують слідство. Генерал і пані Оленчуки мають ще дві старші, вже замужні дочки. Ця велика трагедія в українській родині викликала глибокий жаль і співчуття в громаді.

У Тант оцінює оптимістично шанси замирення на Близькому Сході

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант заявив у вівторок 25 серпня ц. р., що він оцінює можливості замирення між Ізраїлем та арабами, „з обережним оптимізмом", куди більшим, аніж рік тому. Офіційний делеґат ОН для цієї справи, шведський дипломат Ґуннар Яррінґ перевів в тому самому дні перші офіційні мирові розмови з представниками Ізраїлю, Єгипту і Йорданії, з кожним зокрема. Разом ті розмови тривали 105 хвилин, — найдовшою була розмова з ізраїльським амбасадором Йозефом Текоахом, який пополудні того самого дня вдруге зголосився до Ґ. Яррінґа та після того відлетів на консультацію з своїм урядом до Єрусалиму. Єгипетський пpедставник, д-р Мохаммед ель-Зайят, заявив журналістам, що він стоїть до розпорядження Ґуннарові Яррінґові „24 години денно і 7 днів у тиждень". Запитаний журналістами щодо ізраїльських закидів про порушування Єгиптом воєнного перемир'я, Зайят відповів, що Єгипет дістав підставу до скарги проти Ізраїлю вже в кілька годин після проголошення перемир'я, але з цього приводу не робив шуму, бо „хто хоче говорити конструктивно, не може одночасно говорити деструктивно". Ці переговори за посередництвом Ґуннара Яррінґа є першою офіційною спробою завести на Близькому Сході тривкий мир, бо в усіх трьох ізраїльсько-арабських війнах — у рр. 1948, 1956 і 1967 — проголошувано тільки перемир'я, отже формально війна тривала перманентно. Всі розмови Ґуннара Яррінґа з ізраїльцями і арабами будуть строго засекречені. Він не проголошуватиме теж факту своїх дальших зустрічей з ними.

У Камбоджі продовжуються бої недалеко столиці Пномпеню

Пномпень. — Офіційно повідомлено, що після того, як військо Камбоджі виперло комуністів із віддаленого від столиці Пномпеню тільки на 7 миль містечка Прек Тамеак — вислано туди дальших 4.000 війська з наказом за всяку ціну не допустити туди ворога. Водночас військо Камбоджі, яке за останніх кілька місяців значно зросло чисельно та якісно, очищує від ворога лівий беріг ріки Меконґ. За твердженням коментаторів комуністи далі наступають проти столиці Камбоджі Пномпеню не так з пляном здобути її, як радше з думкою, щоб примусити прозахідний уряд Лона Ноля звернутися до Південного В'єтнаму з просьбою рятувати столицю. Коли ж південно-в'єтнамські війська перейняли б на себе оборону Пномпеню, то кол. голова Камбоджі Народом Сіянук, який з Пейпінґу керує кампанією за свій поворот до влади, зможе твердити, що уряд Лона Ноля спирається на чужих багнетах і тому він нелеґальний та не репрезентує Камбоджі. Народом Сіянук заявив представникові паризького щоденника „Ле Монд", що прихильні йому війська займають вже три четвертих Камбоджі, — західні обсерватори заперечують цьому.

Роман Придаткевич їде з концертами до 8-ох країн Західньої Европи

Віртоуз. — Скрипаль і композитор старшого покоління, Роман Придаткевич, професор Кентакі - Весліян-коледжу, виїздить в жовтні ц.р. з концертовим турне по Західній Европі, що його зорганізувала одна з кращих европейських концертових аґенцій. 20-го жовтня виступатиме в „Концертгавсі" в Стокгольмі, Швеція, — 3-го листопада в залі „Ателіс" — в Брюселі, Бельгія. —5 листопада в залі „Гохшуле фюр Музік" у Західньому Берліні, — 7-го листопада в „Концертгавсі" у Відні, Австрія, — 10-го листопада у „Тонгалле" в Цюрічу, Швайцарія, — 13-го листопада „Концертґебав" в Амстердамі, Голляндія, — 17-го листопада в залі „Ст. Джана" в Лондоні, Британія, і 19-го листопада в залі Музею в Ленкестері, Британія. Програма концертів охоплюватиме також український музичний репертуар і тому концерти Романа Придаткевича будуть своєрідним пропаґандивним показом української музичної культури. Українські громади чи тільки окремі українські мешканці в усіх тих містах і країнах матимуть змогу познайомитись з названим видатним американсько-українським музикою - композитором і громадським діячем.

Делеґація УККА відвідала молодечі табори

Ню Йорк. (і. б) — Прийнявши запрошення Конференції Українських Центральних Молодечих Організацій в ЗСА, делеґація Екзекутиви УККА під проводом екзекутивного віце - президента Йосипа Лисогора і членів: голови Шкільної Ради д-ра Е. Жарського, директора Канцелярії УККА мґра І. Базарка, координатора молоді УККА інж. М. Семанишина і співробітника Канцелярії УККА А. Ластовецького, відвідала в кінці минулого тижня молодечі табори. І так, в суботу, 22-го цього серпня, перед полуднем „Союзівку", по полудні того ж дня — Оселю СУМА в Елленвіл, а в неділю, 23-го серпня, Оселю ОДУМ—в Акорді, Н. Й. Місяць раніше, в дні 18-го липня ц. р., делеґація УККА під проводом віце - президента о. шамб. М. Харини, відвідала Пластову Оселю на „Вовчій Тропі" в Іст Четгемі, де в тому часі таборувало 360 учасників.

На „Союзівці" якраз тепер відбувається курс українознавства з участю середньошкільної молоді, в більшості дівчат, в числі 60. Такі ж курси вже довгі літа влаштовує кожного року на „Союзівці" Український Народний Союз у співпраці з Лігою Української Молоді Північної Америки. Всі учасники курсів є народжені в Америці або Канаді. Їх розговірною мовою є мова англійська, але всі вони стараються за час свого 4-ох тижневого побуту на „Сою-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Організатор вбивства Степана Бандери не приїхав до Західньої Німеччини

Мюнхен. — Делеґація совєтських профспілок прибула до Німеччини, ревізитуючи німецькі профспілки. Їх шеф Феттер минулого року з іншими делеґатами профспілок вільної Німечини відвідував СССР і т. зв. профспілки СССР. Тепер совєтська делеґація була прийнята навіть президентом Федеральної Республіки, Гайнеманом. Характерно, що шеф російських профспілок Шелепін, організатор убивства Степана Бандери, не мав відваги прибути, хоча його прибуття заповідали пресові аґенції, на основі інформацій німецьких профспілок, яких лідер Феттер запросив був Шелепіна відвідати Німеччину.

202 сумівці на вишкільному таборі в Елленвіллі

Елленвіл, Н. Й. — дня 16-го серпня розпочався тритижневий Вишкільний табір СУМА, який має на меті дати учасникам теоретичну і практичну підготову стати впорядниками і виховниками Юнацтва СУМА. Табір офіційно відкрив голова Крайової Управи СУМ у Америці мґр. Євген Гановський. Табір цього року носить назву „Імені ген.-хор. Тараса Чупринки", для вшанування Головного Командира УПА в 20-ліття героїчної смерти в Україні. 202 учасники табору поділені на Кіш юначок і Кіш юнаків, коші розділені на курені і рої; навчання вдбувається за групами, в яких підготовляють кандидатів на впорядників першого і другого степеня. Командантом Вишкільного табору ім. ген.-хор. Т. Чупринки є Ярослав Петрик, головним Виховником ред. Данило Чайковський, бунчужним Богдан Футала, писарем Ґеня Кузьмович, першу допомогу подає Ірина Базиляк; кошові — Орися Перун і Роман Кльос. Сумівцями католицького і православного віровизнань опікуються капеляни о. Михайло Горошко і о. Іван Ткачук. Лекції для сумівської молоді читають: ред. Д. Чайковський, проф. З. Саґан, д-р Б. Стебельський, проф. І. Вовчук, проф. О. Лужницький, д-р М. Снігурович, мґр. М. Длябога, мґр. Є. Гановський, проф. С. Демчишин, ред. В. Левенець. Табір закінчиться іспитами, а всі учасники його візьмуть участь у Здвизі 6-го вересня на цій же Оселі СУМА.

Пані Уляна Целевич, голова ОЖ ОЧСУ, відвідала УНС, „Свободу"

Під час відвідин в УНС. Сидять (зліва): головний предсідник Йосип Лисогір, пані Уляна Целевич, пані Алла Давиденко, д-р Степан Галамай та заступник гол предсідника Володимир Сохан. Інші екзекутивні урядовці УНС в тому часі були в службових справах поза канцелярією.

Джерзі Ситі. — У вівторок, 25-го серпня, до Головної Кацелярії Українського Народного Союзу та до „Свободи" загостила вперше пані Уляна Целевич, відома наша громадська і політична діячка, голова Головної Управи Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України. Загостивши в товаристві пані Алли Давиденко та д-ра Степана Галамая, пані Целевич в розмові інформувала екзекутивних урядовців УНСоюзу та редакторів „Свободи" про очолюване нею Об'єднання, що є одинокою українською жіночою політичною організацією в Америці та ставить ссобі за головну мету „говорити за тих, що самі за себе не можуть говорити", себто за їхніх сестер в Україні. Зорганізоване кілька років тому, Об'єднання розгортає широку активність на американському та міжнародному терені, головно на форумі Об'єднаних Націй, до секретаріяту яких уже внесло ряд меморіялів в обороні заарештованих і переслідуваних українців на Батьківщині. Запляновано ряд дальших акцій. З іншої активности Об'єднання згадати б, що вже пороблено заходи, щоб в українському католицькому соборі св. Софії в Римі та в українській православній Церкві - Пам'ятнику в Бавнд Бруку і в манастирі та в Санлісі біля Парижу у Франції вмурувати пропам'ятні таблиці в честь княгині св. Ольги.

В СУБОТУ НА СОЮЗІВЦІ ВИСТУПИТЬ АНСАМБЛЬ ШКОЛИ БАНДУРИСТІВ З ГЕМСТЕДУ

Союзівка, Кергонксон, Н. Й.— В суботу 29 серпня ц. р. в рамках щотижневих розваговo-мистецьких імпрез на цій Оселі Українського Народного Союзу в Кетскильських горах виступить із концертом юний ансамбль Школи Бандуристів ім. Костя Місевича із 42-го Відділу ООЧСУ в Гемстеді. В антрактах, між виступами молодих бандуристів, гратиме на гавайській ґітарі Володимир Осередчук. Початок концерту огод. 8.30 вечора. Після мистецької програми відбудеться забава з танцями, до якої гратиме оркестра „Амор" із своїм відомим солістом Ігорем Раковським.

День перед тим, у п'ятницю 28 серпня, відбудеться забава з танцями, до яких гратиме оркестра „Союзівки" під керівництвом п-ні Ірени Біскуп. Під час цієї забави буде проведений вибір „Кралі Тижня" Союзівки. Минулого тижня, в п'ятницю 21 серпня на Кралю Тижня була обрана Оксана

Школа юних бандуристів ім. Костя Місевича при 42-му Відділі ООЧСУ в Гемстеті із своїм організатором, учителем і опікуном та диригентом отцем Серґієм Кіндзєрявим-Пастуховим.

Бачинська, донька інж. Олега і д-ра Ядвиги Бачинських із Джерзі Ситі, студентка біології в Ст. Пітерс Коледжі в цьому місті, як також абсольвентка школи українознавства, членка танцювальної групи при УНДомі в Джерзі Ситі та членка 25-го Відділу УНСоюзу.

В неділю 30 серпня ц. р. о год. 8.30 вечора в рамцях щотижневих культурно-освітніх й мистецьких вечорів відбудеться доповідь пароха парафії св. Трійці в Кергонксоні і душпастиря Союзівки Впр. о. Михайла Горошка на тему „25-ліття ліквідації Української Католицької Церкви на Рідних Землях".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Новий почин

У вчорашньому виданні „Свободи" повідомлено, що Український Народний Союз признав три перші стипендії на студії журналістики трьом молодим українським студентам: Юрісві Віртові з Джерзі Сіті, Лесі Гнатиків з Ст. Кетринс у Канаді та Юрісві Турчинові з Трентону. Двоє перших у цьому році тільки починають свої вищі студії, а останній уже вступає на третій рік студій. Ці стипендії УНСоюзу призначені в засаді на повні студії, аж до одержання диплому, отже на повне студійне виховання молодого адепта журналістики.

До цих стипендій додані деякі передумови. Очевидно, що УНСоюзові залежить на тому, щоб виховати кадр кваліфікованих журналістів для своїх власних публікацій, і коли стипендист опісля бодай п'ять років працюватиме у видавництві УНСоюзу, очевидно за нормальну за таку працю платню - винагороду, то вся сума стипендії стає його власністю. В іншому випадку одержану ним стипендійну суму вважатиметься за безвідсоткову, але зворотну студійну позичку.

В загальному американському чи канадійському житті вишкіл і підготова працівників не є ніякою новиною і практикується вже багато років. Але в українських відносинах рішення Українського Народного Союзу в цій справі становить справжній перелім. Вистачить кинути короткий погляд у минуле.

„Свободу", сьогодні найстаршу існуючу українську публікацію не тільки в Новому Світі, але й в Україні, започаткував 77 років тому священик, о. Григорій Грушка. Всі пізніші редактори, включно з сьогоднішніми, були продуктами старокрайової освіти і практики, тільки частина з них раніше і вже більше в новіших часах професійні журналісти. Ніхто не думав, бо не міг думати про спеціяльний вишкіл кваліфікованих працівників у цій професії. Очікувано припадку, і він принагідно траплявся.

Але й часи колись були інші. Сьогодні ситуація ґрунтовно змінилася. Журналістика стала одною з найважливіших професій і рівночасно наук. Сьогодні вже немає більшого університету, який не мав би окремого журналістичного факультету. Вдосконалення засобів масового порозуміння — преси, радіо і телевізії, вимагають максимальних кваліфікацій. Також у новій ситуації української діяспори вже не можна розраховувати тільки на припадки, бо вони можуть, але й не мусять траплятись. На такі припадки, не можна розраховувати в нашій журналістиці, від якої так дуже багато залежить.

Стан української преси і журналістики в Америці і Канаді зближається до своєї великої кризи. Ми вже сьогодні входимо в такий період у нашому житті, що ще існуватиме українська преса, ще будуть десятки тисяч читачів, але одного дня чи року може забракнути українських редакторів. Якщо обрахувати пересічний вік затруднених у наших редакціях людей, то він напевно вже „пенсійний" .Наша спільна відповідальність, відповідальність усієї громади, щоб цей стан змінити і ґрунтовно поліпшувати.

Це — один бік медалі. Другий бік — це кваліфіковані журналісти українського роду в безлічі американських і канадійських „засобів масового порозуміння". Вони вже є, але їхня кількість пропорційно до нашого стану і до потреб мінімальна. Домогти вишколити висококваліфікованих працівників преси, радіо і телевізії, що могли б опісля зайняти відповідні становища у цій „четвертій домені", яку часто вважають за першу в цих країнах, це знову одне з перших завдань і потреб.

Усе це мав на думці Головний Уряд Українського Народного Союзу, вирішуючи призначати ще спеціяльні стипендії на студії журналістики, в додатку до тих звичайних, що їх він признає здібним і потребуючим студентам від сімох років. Як зважити, що стипендії на студії журналістики передбачені на повні студії, їх сума може виносити десятки тисяч долярів. Але це, без сумніву, одна з найкращих і найпоплатніших інвестицій, бо інвестиція в живих людей, в їхні студії та в їхнє знання і професію, щоб вони могли своїм словом і своїм пером — цими найвартіснішими і найбільш впливовими в модерному суспільстві інструментами — служити українській правді і справі.

Вітаючи перших стипендистів УНСоюзу на студії журналістики, наших наступників при редакційних столах, можемо тільки бажати їм найбільших успіхів, бо з цим зв'язані великі надії нашої громади. Можна б також висловити надію, що за цим добрим і переломовим у наших дотеперішніх практиках прикладом УНСоюзу підуть також інші наші установи, які можуть собі на це дозволити.

Ярослав Курдидик

АТОМОВА ВІСЬ БОНН-МОСКВА

Багато европейських коментаторів вважають, що ЗСА, які зобов'язалися охороняти Південний В'єтнам проти комуністичної навали, не принесли йому нічого іншого, як затяжну війну, що знищила його численні міста і села та здесяткувала його населення. Західня Німеччина, територія якої лежить між комуністичною і західньою „сферами впливів", рахується з тим, що її може спіткати доля Південного В'єтнаму. ЗСА, — пишуть ці коментатори, — не можуть впоратися з мілітарним комунізмом в Азії, і тому Західня Німеччина може опинитися в такому самому положенні „ані війни, ані миру", коли ЗСА захочуть її обороняти. Тож, мовляв, у Бонні вирішили, не зриваючи зв'язків із Заходом, повести політику „на власну руку", забезпечивши себе пактом, що бодай у деякій мірі „невтралізував би" її східній фляйнґ.

Як пригадуємо, такий самий пакт був підписаний 31 рік тому між Москвою та Німеччиною, а несповна два роки після того Совєтський Союз затріщав під німецькими танками та „штукасами". І хто знає, чим би закінчилася та війна між двома імперіялістичними хижаками, яка спричинила найбільше жертв і знищення на Україні, якби не американська допомога у формі „ленд-лізу"...

Та найцікавіше у підписаному між Москвою і Бонном пакті це не його політична форма та, теоретично розцінюючи, о б осторонна користь, як радше те, що Західня Німеччина, хоч розділена, підписала цей пакт як рівнорядний партнер. Коментатори пояснюють це тим, що Західня Німеччина потайки випродукувала не лише атомову, але й свою власну водневу бомбу. Але відступім слово авторам цієї вістки.

З'єднані Стейти Америки під теперішній час є найбільшою нуклеарною потугою світу. Друге місце займає СССР. Але ЗСА мають на німецькій території такий велетенський атомовий арсенал, що Німеччина фактично являє собою другу після СССР атомову силу. Очевидно, контролю над цим арсеналом має Америка. Але постає питання: на як довго? Москва не може визбутися страху перед наростаючою силою Німеччини. Москва побоюється, що частину з того атомового арсеналу ЗСА готові передати Німеччині або — ще гірше — Німеччина вже виготовляє свою власну атомову зброю.

Ще на початку 1968 року популярний німецький часопис „Штерн" у серії репортажів писав, що Німеччині потрібно ще два місяці, щоб її науковці могли випродукувати атомову бомбу. Сьогодні ці самі атомові науковці працюють в західньо-німецьких дослідних інститутах і центрах у Ґархінґу коло Мюнхену, Ган - Майтнер інституті в Берліні, атомовому дослідному центрі в Іліху, не згадуючи про нуклеарно - порушувані заклади у Верґассені або содуюмом охолоджуваний реактор у Карльсруге. Автор статті в „Цюріхен Вохе" Г. Фрайберґер подає, що в самому тільки Ган - Майтнер інституті працювало 82 „заавансованих" н а у к овців плюс 68 кандидатів на докторські титули з нуклеарної фізики.

Аж до 1955 року ЗСА не погоджувалися дати німцям „офіційної згоди" переводити будь - яких атомових дослідів. Але німці їх переводили. Як висловився директор атомового реактора в Іліху, проф. Р. Шультен — „нам ніхто не забороняв переводити л я б о раторних проб, які, очевидно, згодом було дуже легко перенести у ту „формулу вияву", яку нам було заборонено до 1955 року".

У 1966 році німецькі науковці осягнули те, що багатьом нуклеарним фахівцям видавалося річчю нездійсненною: вони, застосовуючи нуклеарні принципи, випродукували так звану чисту водневу бомбу. А цей новий винахід має величезне мілітарне значення.

Варто пригадати, що воднева бомба має в тисячі разів більшу нищівну силу, як звичайна атомова бомба. Але воднева бомба вимагає надзвичайно високої температури, щоб її привести до вибуху. Досі таку гаряч можна було осягнути тільки експльозією атомової бомби. Іншими словами, її треба було вжити як детонатора для водневої бомби. А що вибух кожної атомової бомби витворює радіоактивність, то водневу бомбу уважали також за так звану „брудну зброю".

Якщо вірити згаданим вище вісткам, німецьким науковцям вдалося сконструювати „штучне сонце" з температурою 60 мільйонів ступенів гарячі. Цю температуру проф. д-р Шлютер називає „вершком жаріння". Тож за допомогою „штучного сонця" можна буде перевести вибух „чистої водневої бомби". І, хоч „Більд Цайтунґ" підкреслює, що це „штучне сонце" вживатимуть для чисто мирних цілей, цей винахід, як сказано, має велетенське мілітарне значення.

Нуклеарні фахівці уважають, що найбільше страхіття, зв'язане з водневою бомбою, це її радіоактивність, чи пак радіоактивні опади, які можуть накоїти неуявної шкоди не лише ворогові, але й власному населенню. Тепер німці мають ключ до „чистої водневої бомби", отже їхня армія зараз після нищівної дії водневої бомби може переводити на ворожій території свої операції, не наражуючи себе на смертельну радіоактивність.

Коментатор „Р а й ніше Меркур" заявляв, що „час, коли ЗСА і СССР монополізували нуклеарну зброю, безповоротно проминув. І якщо Америка відмовиться доставляти нам уран, то ми взаміну за „наші мізки" можемо діставати його у Південній Африці чи в Еспанії".

Найбільше жахає Москву, — писав „Саєнтифік Віклі Нюз", — факт, що Західня Німеччина зуміла „мініятюризувати" атомову зброю так, як японці зуміли „мініятюризувати" радіо- і телеапарати, які з ще більшою прецизністю виконують своє завдання.

Кажуть, що пакт, який уклала Москва з Бонном, має приблизно ту саму ціль, яку колись мали совєтські шпигуни, намагаючись дістати в ЗСА формулу „а-бомби". Москва „обміном науковців" з Німеччиною пробуватиме розкусити, як німецькі науковці дійшли до створення „штучного сонця", а ще важніше, яким робом перевели вони мініятюризацію атомової зброї.

ВІД ЗЛА АБСОЛЮТНОГО ЧЕРЕЗ „МЕНШЕ ЗЛО" ДО АБСОЛЮТНОГО ДОБРА

Мюнхен. — Тема цієї статті історична. Мова йде про зміну погляду комуністичної „партійної науки" на історію Російської держави і народів, що стали жертвами російського імперіялізму.

Був час, коли провідники російської б о л ьшевицької партії не щадили найтяжчих обвинувачень проти Російської імперії, яку називали „тюрмою народів". Відомий історик, давній член большевицької партії, професор Михайло Покровський писав у своїй „Російській історії від найдавніших часів", що Російську імперію справедливо називали „тюрмою народів":

„Ми тепер знаємо, що це відноситься не тільки до держави Романових, але також до її попередниці, до володіння наслідників князя Калити. Уже Велике Московське князівство, а не тільки царська Москва, було тюрмою народів. Велика Росія була збудована на кістках „інородців", і це не велика втіха для них, що 80 відсотків їхньої крови тече в жилах великоросіян" (том I, ст. 249).

Те, як творилася московська держава, що від 1721 р. мала назву Російської імперії. Покровський показав у своїй історії на прикладах. Про завоювання т ериторії мордвинів у 1370 році Покровський писав, що ця країна дісталася в руки московських колоністів „на здобич і грабування... То не було мирне заселення південних країн „культурними слов'янами". То було насильство й гноблення густо заселеної хліборобської країни". („Початок московської держави і великоруська народність". Журнал „Историк - Марксист", ч. 18-19, 1930 р., Москва).

У всій історії Росії Покровський не знайшов ні одного випадку „добровільного прилучення" народів до цієї держави. Ця держава, писав він, була створена тільки агресіями проти слабших, мілітарно непідготованих народів. Покровський правдиво писав, що Москва силою захоплювала інші народи, котрі стояли на вищому рівні культури, ніж Московщина (Україна, Польща, Грузія, Вірменія, балтійські народи: фіни, естонці, латвійці, литвини).

В країни мусульманської віри, з високим моральним рівнем їх людности, російське військо приносило хижацтво, розбій, грабіжництво, масові убивства, що минались „х р и столюбивому воїнству" безкарно.

Об'єктивна оцінка, яку дав Покровський російському імперіялізмові, знайшла була місце в підручниках історії для шкіл СССР. Але „школа Покровського" не дожила до другої світової війни. Провідники СССР побачили, що в поневолених народах справедлива оцінка кривд, заподіяних їм російським імперіялізмом в минулому, не викликає прихильности до „старшого брата".

Окрім того політика російських комуністичних диктаторів на землях, опанованих Москвою, була часто більш нелюдською, ніж криваві насильства царського війська. В 1923 р. була видана в Москві книжка — „В дыму костров" (В димі вогнищ). Автор Бражньов — політрук російської червоної армії, що чинила „пацифікацію" України. Це документ, що підтверджує погляд Покровського на криваві способи російського імперіялізму в завойованих країнах.

Перед другою світовою війною, і ще раніше, вожді СССР виставили теорію „меншого зла" для оправдання російського імперіялізму під царським режимом. Нова теорія визнавала, що російський уряд чинив поневоленим народам зло, але, мовляв, це було „менше зло", бо цим народам грозило більше зло — окупація їхніх територій іншими імперіялістами: турками, персами, англійцями, німцями, шведами, китайцями, навіть американцями...

Теорія „меншого лиха" знаходила оправдання для російського імперіялізму в фантастичних твердженнях совєтських істориків про д р у ж ні „господарські й культурні зв'язки Москви з країнами, що пізніше стали жертвами російського імперіялізму.

На доказ „культурних і політичних зв'язків" між Грузією і князівствами, що пізніше стали провінціями Москви, в „партійній науці" роздувають зовсім невеселу пригоду з 1185 року. Юрій, син Суздальського князя Андрія Боголюбського, одружився з грузинською царицею Тамарою. Але цей жених з далекої півночі був гіркий п'яниця. Тамара його так зненавиділа, що вислала в Царгород до греків. Князь Юрій, однак, вирішив силою вернутися в Грузію і там запанувати. Двічі пробував він з допомогою озброєних банд (одна була турецька!) вернутися в Грузію, але успіху не мав. Тепер „партійна наука" прославляє князя Юрія, як символ „культурного зв'язку" з Грузією.

Історики „школи Покровського" вважали, що царська Росія не приносила в завойовані країни вищої культури. Але пізніше „партійна наука" почала на всі лади вихваляти „добродійства", що ними наділила царська адміністрація поневолені народи. Цей російський великодержавний шовінізм ширить фальшиву пропаганду про відвічну „дружбу" поневолених народів з народом російським, „ всупереч політиці царського уряду". Повстання поневолених народів проти гнобительської імперії „партійна наука" називає тепер „реакційними", ворожими інтересам „трудящих мас" цих народів.

Трудну „наукову операцію" довелося зробити совєтським історикам над героєм війни народів Північного Кавказу Шамілем (1834-1859). Адже ж сам Маркс з великою пошаною писав про Шаміля, як борця за незалежність Північного Кавказу під пропором демократії. З наказу партії совєтські історики мусіли зробити із Шаміля „аґента турецького і англійського", що хотів розбити „дружбу" між народами Кавказу і російським народом. Успіх Шаміля (твердить „партійна наука") зруйнував би основу, на якій була в 1917 р. збудована „совєтська влада", що, мовляв, принесла всім народам „веселе й щасливе життя".

Тепер совєтська історична наука співає славу кривавим катам кавказьких народів, як генерал Єрмолов, хвалить генерала Скобелева, що появлявся в Туркестані в супроводі відрубаних голів, наколотих на списах, щоб наганяти страх непокірним народам цієї колонії.

Відомо, як „партійна наука" із непримиренного ворога російського імперіялізму — Шевченка намагається зробити прихильника московської „протекції". До яких абсурдів доходить „партійна наука", видно з книжки Ю. Марголіса „Исторические взгляды Т. Г. Шевченка" (Ленінград, 1964 р.). Автор пише, мовляв, Шевченко мав пошану і віру „в зростаючу силу російського народу". Це той Шевченко, що з погордою писав у своєму „Щоденнику" про землячка, котрий прославляв силу російської армії: „Подлая „лесть русскому оружию".

Вачивши цю еволюцію „партійної науки", доводиться сказати про російський імперіялізм давніми французькими словами: „Plus ca change, plus reste la-meme chose" (Чим більше змінюється, тим більше лишається тим самим).

V i a t o r

Незвичайний випадок з російським емігрантом із Західньої Німеччини

Еміґрант - росіянин Василій Ракітін з міста Ганноверу в Західній Німеччині побував минулого року в Совєтському Союзі, „на моїй батьківщині, де я не був майже чверть століття". Перед відлетом з СССР до Зах. Німеччини совєтська розвідка заарештувала В. Ракітіна. Як він сам пояснює в каґебівській газеті „Голос Родіни" ч. 58/1970, в листі з Ганноверу, „свого часу я зрадив Родіну, мене втягли за кордоном в антисовєтську діяльність (я виступав з наклепницькими заявами через американське радіо, писав статті в антисовєтських еміґраційних виданнях). Це й було причиною мого арешту".

Далі В. Ракітін подає, що його „каяття й обіцянка більше не займатися брудними ділами" привели до того, що „совєтський уряд і слідчі органи вирішили дати мені змогу спокійно жити і працювати". Потримавши цього російського еміґранта у Москві, його випустили. В. Ракітін в листі з Ганноверу зазначає, що „деяким людям тут, у Західній Німеччині, не сподобалось моє повернення з СССР". „Як ти міг приїхати? — запитували вони. — Таких совєтчики не випускають, а навіки засилають на Сибір". Договорювались до того, — пише в московсько - каґебівській газеті В. Ракітін, — що нібито я, перебуваючи в Москві, вчився в школі розвідників. Ось до чого можуть дійти люди, які осліпли від ненависти до совєтської влади".

У кінці газетної заяви В. Ракітін дякує совєтському уряду і „следственным органам" СССР і „всьому совєтському народові за гуманність і справедливість, яку вони до мене виявили", хоча кількома рядками вище пише: „Впродовж слідства мене не ображали, харчі й медична обслуга також були добрими. Звичайно, такого гарного відношення, коли сказати чесно, я не заслужив". Лист - допис В. Ракітіна з Ганноверу зветься „Істина про мою поїздку на родіну" й поданий під рубрикою „Листи до редакції".

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО ІВАНА ФРАНКА І ХУСТИНУ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО

У „Свободі" з 12 серпня ц. р. в статті „Львов'яни на феріях" проф. Степан Шах згадує, що „хустиною полтавського виробу, яку Михайло Коцюбинський привіз тоді О. Роздольській в дарунок, підв'язано померлому в 1916 р. Іванові Франкові долішню щоку в домовині, бо уста „Каменяреві" були відкриті".

Я, як матурант Української Учительської Семінарії у Львові, дир. о. Юліян Дзерович і мій товариш, теж матурант Володимир Мурський, на повідомлення нашого професора української літератури Амвросія де Андруховича, були присутні на Личаківському цвинтарі, коли домовину Івана Франка з позиченого гробівця переносили на нове місце.

Коли цвинтарні робітники витягнули з гробівця першу металеву домовину і відкрили віко, то ми побачили тіло австрійського старшини з відзнаками та широкою червоною стрічкою по обох боках штанів. Коли ж відкрили другу домовину, то в ній побачили ми ще добре збережене тіло нашого письменника Івана Франка.

Але я не пригадую собі тієї хустини, якою було підв'язане лице письменника. Можливо, що хустина під час перенесення домовини обсунулась...

Треба бути вдячним Вш. проф. Степанові Шахові, що про цю подію, як також і про інші, у своїх цінних дописах згадує. Їх усі читаєш з зацікавленням, подивляючи пам'ять Автора, бо багато важливих фактів і подій з давно минулих добрих часів непомітно переходять у забуття...

Степан Салик

Ню Йорк

Іван Ставничий

ЧУЖІ МОТИВИ Й РІДНА ТЕМАТИКА В МАЛЯРСЬКІЙ ТВОРЧОСТІ

Загальні висновки після оглядання трьох виставок українського малярства у Клівленді

(1)

I

З нагоди конвенції Українського Народного Союзу в Клівленді влаштував Український Музей-Архів під управою проф. Леоніда Бачинського виставку артистки-малярки Ольги Тіссаревської (чому не Тисаревської?) з Арізони. Відкрита була ця виставка в суботу 16 травня ц. р. і тривала до неділі 24-го травня. Виходить: виставка тривала цілий тиждень і, що цікаве, без ніякої ціни вступу, а навіть виставлені п-ні Тіссаревською малюнки квітів на шовку мали спеціяльно в Клівленді знижену на половину продажну ціну.

Зараз після познайомлення з артисткою запримічуєте в неї надзвичайну життєрадісність. Не зважаючи на її досить уже похилий вік і без уваги на її невимовно прикрі життьові переживання, коли вона під час совєтської революції 14-літньою дівчинкою втратила в Петербурзі свого батька, аристократа, який був її першим учителем малярства, звернувши її зацікавлення на малювання олійними фарбами квітів стародавньою технікою на матеріялі з чорнового шовку, — держиться вона назагал дуже бадьоро. Хтось прирівняв її до склянки шипучого шампану: така вона зарадна, працьовита й життєрадісна.

Панянкою у віці всього 21 літ вийшла вона заміж за молодого інженера і, після вбивства на Сибіру царської родини, переїхала негайно до Польщі. Сім років проживала з чоловіком у Польщі, який там помер на туберкульозу.

Після двох років гіркої вдовиної самотности вийшла вдруге заміж за полковника Армії Української Народної Республіки, Юрія Тіссаревського і переїхала з ним до Німеччини, де в лікарні почала працювати медичною сестрою.

В 1949 році п-і Тіссаревська з цим своїм другим чоловіком виеміґрувала за океан, до Ню Йорку, а в 1950 році переїхала з ним далі на захід, до Фініксу в Арізоні. Спочатку поводилося їм дуже добре. Її чоловік купував доми, ремонтував їх і перепродував, а це приносило чималий прибуток.

Але нещастя хотіло, що й цей другий її чоловік також важко занедужав, і п-ні Ольга, щоб оплачувати лікарів і шпиталі, мусіла від 7 години ранку працювати як чистильниця та прибиральниця в однім домі, потім ішла варити обід одному лікареві на 4-ту годину по полудні, а під кінець прибирала ще будинок однієї середньої школи аж до півночі.

Таким побитом прожила вона п'ять років із своїм мужем-полковником і вдруге повдовіла.

Ординуючий лікар порадив їй подорожувати, щоб у щораз нових переживаннях по чужих країнах забути прикрощі минулих днів і уникнути нервового розладу.

Таким способом протягом п'ятьох років після смерти свого другого мужа, полк. Юрія Тіссаревського, вона шість разів об'їхала цілий світ, оплачуючи свою подорож прекрасними малюнками екзотичних квітів на шовку.

Під час своїх подорожей пані Тіссаревська бачила піраміди і сфінкси коло Каїру в Єгипті, давні севільські палаци в Еспанії, була в Португалії, в Марокко, в Парижі у Франції, в Югославії, на Гаваях, на островах Фіджі, в Австралії, в Новій Зеляндії, в Сінґапурі на Цейльоні та в Південній Африці, яка їй найбільше припала до вподоби; була в Індії, в Китаї, на Формозі та в Японії, в Буенос Айресі в Арґентині, в Ураґваї, у Венесуелі, в Мехіко та в Чіле, в Ріо де Жайнеро в Бразилії — і всюди знаходила друзів, які її радо гостили.

А всюди з собою возить вона шість великих альбомів із фотографіями власних малюнків із кожної відвіданої держави. Отих 500 діяпозитивів нагадують їй ті її подорожі. З того більше як 240 малюнків у ціні від 5 до 125 долярів продала вона за час своєї шестикратної тури довкруги світу.

Пані Тіссаревській роблять дуже прихильну рекляму чужинецькі рецензії світових мистецтвознавців у пресі відвідуваних держав: "The Miami Herald," "Phonix Arizona-Republic," "The Cape Times," "Weekly American News," "The Arizonian" із Скотсдейлу в Арізоні, „Natal Mercury" з Дурбану в Південній Африці та багато інших.

Але коли по щирості спитати, чи пощастило пані Ользі з виставкою її екзотичних квітів у Клівленді, то відповісти слід одверто: зовсім не пощастило! Взагалі була слаба реакція.

Коли з цікавости пошукати причин цієї реакції, то треба прийти до висновку: оті екзотичні квіти, це цілковито чужа кожній пересічній українській людині тематика!

Могла пані Ольга Тіссаревська являтися перед чужинцями з яскраво кольористими реалістичними малюнками екзотичних лотосів на Гаваях, із гарними африканськими леліями та з улюбленими там пустинними кактусами або з ніжними, витонченими папоротями в Японії, то, самозрозуміла річ, що вона мусіла втішатися в тих країнах признанням і вдячністю.

Але коли вона з цією самою африканською, азійською чи південно-американською екзотикою приїхала до українських емігрантів у Клівленді, то ясно, що успіху не могло бути. Не зацікавились її чужинецькими квітами ні українські жителі Клівленду, ні принагідні учасники конвенції Українського Народного Союзу.

Маємо надію, що на другий раз пані Ольга виправить свою помилку й загостить до Клівленду з українськими квітами, які промовляють до душі української людини, а то: з золотистими соняшниками, р о ж е в и ми мальвами, червоними маками, амарантовими волошками, як небо синіми незабудьками, багряними трояндами... О, тоді напевно виставка пані Ольги Тіссаревської знайде зовсім інакший підхід, а саме погляд як на щось рідне, і зовсім також інший, сподіваюся, буде успіх...

II

От, пригадаймо собі тільки виставку, яка також тут, у Клівленді, відбулася рік тому, тобто у днях 26 і 27 квітня та 3 і 4 травня ц .р.

Фірмували виставку дві установи: також Український Музей-Архів під дирекцією проф. Леоніда Бачинського та Український Золотий Хрест імени Олени Теліги під головуванням пані Володимири Кавки. Властивою організаторкою була цим разом мистецько-імпресова референтка Музею-Архіву, сама теж видатна артистка-малярка, Емілія Завільська.

(Далі буде)

Отці Василіяни в Арґентині відзначають 35-ліття душпастирської праці

Буенос Айрес. — Тридцять п'ять років тому до арґентинської провінції Місіонес, де живе багато українських поселенців, прибули оо. Василіянського Чину. Вони переселились туди з сусідньої Бразилії, де вже й раніше провадили душпастирську працю. Тоді в 1935 році, сл. п. отець Степан Вапрович, священик із Станиславівщини, В. Міссіонес, передав у тій провінції душпастирство серед українських католицьких вірних Отцям Василіянам: о. Я. Коциловському та о. М. Котовичу. Тепер у провінції працюють вісім отців, які обслуговують три розлогі українські парафії: Апостолес, Обера і Алем. У містечку Апостолес знаходиться головний манастир отців Василіянського Чину.

Зі створенням Ординаріяту для Східніх Спільнот в Арґентині в 1969 році очоленого архиєпископом Буенос Айресу, о. Иосиф Галабарда, ЧСВВ, став Вікарієм Делеґатом для українців і почав будову української церкви в Буенос Айресі, яка мала стати Катедрою українських Єпископів. Цей плян здійснився, коли Апостольська Столиця іменувала 1961 р. першого Єпископа Владику Андрія Сапеляка, зі Салезіянського Згромадження, найперше як Апостольського Візитатора, а через сім років, у 1968 р. як першого Ординарія — Екзарха. Жертвенна праця і повна посвята українських світських священиків - піонерів в Провінції Місіонес, зокрема Отців: Сенишина Ананевича, Вапровича, та довголітня праця ОО. Василіян, як у Місіонес, так і у Великому Буенос Айресі — тут при співдії світських священиків — дали українській Церкві великий і довго очікуваний овоч: Українську Єпархію. Головний труд у цьому понесли ОО. Василіян Своєю автономійю у монашому житті та зосередженням душпастирської праці довкола Настоятеля — Протоігумена, вони стали осередком українського церковного життя в Арґентині і зародком української Єпархії.

„Вісник" Апостольського Екзархату в Буенос Айресі з серпня 1970 р. повідомив, що в лютому 1971 р. в Арґентині відбудуться відзначування 35-ліття душпастирської праці Отців Василіян у тій країні.

Літературний вечір Ганни Черінь в Міннесоті

Можливо, що найбільш вимагливою формою красного письменства — це сатира. Тут автор дійсно мусить мати Божий дар для успіху, бо гумор не всім вдається і не всіма однаково сприймається.

Між сучасними українськими письменниками маємо кілька творців, які розвивають цей нелегкий жанр творчого вислову сатирою, і пані Ганна Черінь є одна з них, що останніми роками в своїх творах досить настирливо уділяє чимало уваги, щоб показати гумористичні сторінки людського життя та добродушно посміятися з читачем з комічних пригод.

Кожен письменник мусить мати ширше поле для попису, як і добре зерно потребує плідного ґрунту для розвою. Українське суспільство в Міннесоті, особливо в Твин Ситіс, радо вітатиме веселу Ганну Черінь на її Літературному Вечері. Приємно буде послухати її творів у власному виконанні авторки при співучасті нашої молоді, яка щиро готується до відповідального виступу в суботу, 12-го вересня цього року в сьомій годині вечором в авдиторії Української Православної Парафії св. Михаїла в Міннеаполісі. Заповідається небуденний літературний вечір, який улаштовується заходами 32-го Відділу ОДВУ і Б. О. і якого все культурне українське громадянство Міннесоти нетерпеливо очікує, щоб познайомитися з письменницею та її творами та разом з нею посміятися...

О. Авратинський

ВІСТІ З ТОРОНТА

ВАКАЦІЇ. Вакаційний час стає передишкою у суспільно-громадській праці майже всіх організацій. З задушливих міських приміщень все переноситься за місто. Молодіжні організації переносять свою діяльність на таборування. На вл. оселях організаційних у мандрівних вишкільно - відпочинкових таборах, у організаційних чи міжорганізаційних з'їздах, набирають вони фізичної і духової наснаги до дальшої праці. Вже тепер треба підкреслити, що цьогорічні таборування були зокрема вдалими. Варто відмітити, що у 100-річчя Манітоби Пласт і СУМ з фінансовою допомогою уряду Канади відбули свої таборування під кличем „Слідами Піонерів", відвідали цілий ряд важливіших місцевостей, взяли участь у Українському Національному Фестивалі у Давфині та відбули зустріч у Вінніпеці.

РАДА ПРЕСВІТЕРІВ. На конференції Епархіяльного Духовенства Торонтонської Епархії обрано Раду Пресвітерів, яка 9 липня ц. р. відбула інавґураційне засідання, на якому покликано до життя Президію Ради в такому складі: о. М. Бутринський — голова, о. д-р М. Комар — заступник голови, о. Р. Набережний — секретар. З повідомлення Президії Ради видно, що постановила вона собі великі і благородні завдання у праці для добра нашої Церкви, зокрема у наших спільних змаганнях за її повну помісність. На четвер, 10 вересня ц. р. скликає вона першу Конференцію Епархіяльного Духовенства, з яким має обговорити і устійнити такі справи: Упорядкування літургічних законів, трактування духовенства: Владикою, Церковними Комітетами, та взаємновідношення між духовенством, уніфікація й упорядкування платень та відношення до організацій мирян.. Рада Пресвітерів хоче стати речником всього епархіяльного духовенства в праці для нашої Церкви і Народу.

ДІМ ДЛЯ СТАРШИХ. Майже на викінченні будинок нового Українського Дому для Старших. Під оглядом архітектурним він гарний і репрезентивний, побудований у чудовій околиці міста і в листопаді або грудні ц. р. відбудеться його офіційне відкриття. Справи. Дому були предметом нарад, які відбулися 30-го липня в присутності двох урядників Міністерства Суспільної Опіки Онтарійського Уряду і представників української преси. Голова Управи УДСтарших, пані Е. Пастернак подала інформацію про Дім, зупиняючись зокрема над проблемою його умеблювання. З 11 зголошених мебельних фірм обрано найкращу оферту, чим Управа Дому заощадила коло 10 тисяч долярів. З відповідною субвенцією і позикою Онтарійського Уряду було можливо реалізувати цю велику і важливу справу. Українська громада зложила на цю ціль досі 108 тисяч долярів. Пожертви напливають, ми переконані, що не залишиться ніхто, хто б хоч скромними пожертвами причинився до цієї благородної цілі.

ЗДВИГ СУМ. На закінчення цьогорічних таборувань відбудеться в неділю, 6 вересня на Оселі СУМ „Веселка" біля Актону, 20-ий Здвиг осередків і відділів СУМ Південного Онтаріо. Здвиг буде проходити під кличем: Права людині — Воля Україні!, для відзначення історичних дат: 45-річчя повстання СУМ, 40 річчя знищення його большевиками і 20-річчя геройської смерти Головного Командира УПА Ген. Р. Шухевича - Чупринки. В програмі Здвигу: Вогослуження, дефіляда, привіти, мистецька частина.

КОНФЕРЕНЦІЯ МУНО. З нагоди 25-річчя Краєвої Конференції МУНО в Торонті буде Великий Концерт українського слова, пісні і танку в музичній картині „Запорізькі герці", участь в яких візьмуть 300 молодих хористів і танцюристів. На програмі виступлять також голливудські майстри слова і сцени Василь Шуст і Михайло Мазуркі. Концерт відбудеться у найбільшій залі нашого міста О'КІФ Центер в неділю, 6 вересня о год 2:15 і 8:15. 25-та Краєва Конференція МУНО відбудеться в понеділок 7-го вересня.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ФЕСТИВАЛЬ. В травні одержано провінційний чартер на нову українську інституцію — Український Музичний Фестиваль, як безприбуткову корпорацію. Ініціятором є відома піяністка і педагог п-і Марта Кравців - Барабаш. Вона є головою дирекції. Крім неї до управи увійшли: пані О. Борис — касир і п-і Іванка Кушпета — секретар. Ціллю й завданням УМФ є виповнити прогалину на культурно-мистецькому відтинку життя нашої громади: плекати і пропаґувати українську музичну творчість, влаштовувати українські музичні фестивалі зі змаганнями за першість нашої молоді.. Дирекція УМФ нав'яже тісну співпрацю з нашими композиторами, мистцями, педагогами для опрацювання відповідних програм для поодиноких кляс - фортепіяну, окрипки, вокальної та хорових і вокальних ансамблів, та зорганізує українську музичну бібліотеку. Гарна й потрібна ініціятива ентузіястів цієї справи напевно знайде признання і моральну піддержку нашої громади. З розгорненням і пожвавленням творчости будемо вносити наші культурно - мистецькі вартості українського народу в загальну культуру Канади, закріплюючи цим гордість і свідомість національного походження серед нашої молоді.

В. Дідюк

В Румунії засновано Українську Літературну Студію

Букарешт. — У присутності 28 осіб, поетів, письменників, драматургів, літературних критиків і перекладачів, у березні 1970 р. в Будинку Письменників ім. М. Садов'яна була заснована Літературна Студія Українських Письменників у Румунії. Представник Спілки Румунських Письменників привітав українців з важливим організаційним кроком вперед. Головою Української Літературної Студії вибрано письменника Григорія Мандрика, секретарем поета Івана Непогоду, членами Управи — Ореста Масікевича та Івана Ковача. В літературній частині того вечора, — сказано в тижневику „Вільна Думка" в Австралії, ч. 25-1970, до якого надійшов лист - інформація з Букарешту. — виступали з читанням своїх поезії: І. Непогода, М. Небиляк, М. Корсюк, І. Ковач та Г. Мандрик. Заплановано відбувати сходини раз на місяць. У Румунії живе майже 120 000 українців, але звідти немає вісток про їхні видання, організоване громадсько- - культурне і релігійне життя.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Вечір пісні, музики і танку Молодечого Ансамблю в Міннесоті

Молодечий Ансамбль й учасники вечора пісні, музики і танку під керівництвом П. Королевича.

Цьогорічний літній Вечір Пісні, Музики і Танцю, який разом із своїм молодечим Ансамблем, подарував українській міннесотській громаді хореограф Петро Королевич, пройшов кольоритно, з молодечим запалом і піднесенням. День концерту — це для молоді в Твин-Сиґі важливий день; вона підготовляється до нього наполегливо, протягом довгих тижнів, а то й місяців, проб, і працює щиро, з усією силою молодечого захоплення. Під досвідченою рукою свого талановитого мистецького керівника зусилля нашої молоді набирають прекрасної форми, і в наслідок місяців праці наша громада має змогу насолоджуватись справжнім досягненням мистецтва, до того в молодечому виконанні. Треба підкреслити, що маестро Королевич уміє розбудити в своїх молодих танцюристах не тільки любов до рідних форм танкового мистецтва, не тільки захоплення пластикою хореографічних фігур, але й почуття відповідальности за спільний успіх.

Проте, наша молодь не тільки танцює. Вокальні точки, разом із сольоспівом п. Славомира Луцева, тісно вплетені в хореографічні монтажі з народною тематикою, це — досягнення музичної опікунки Ансамблю, п-і Кіри Цареградської, і додаткова приємність для присутніх на концерті. Барвисте це все, темпераментне, веселе: ці оригінальні скомпоновані козачки, гопаки, герці, коломийки; переплетені музикою, співом, доповнене цікавим уведенням здібної матурантки панни Дарії Стець; виведене на тлі кольоритних декорацій, заквітчане чудовими народними строями; все енатхненне юним запалом і тугою за рідним, далеким. Для молоді — користь і втіха, для мистецьких керівників — слушна гордість, для батьків — насолода. Гарний вечір у Міннесоті! Спасибі, дорога молоде; — бажаємо дальших успіхів!

Н. Н.

ПОЧЕСНО ВІДЗНАЧЕНА СТИПЕНДІЙНОЮ КОМІСІЄЮ УНСОЮЗУ

ОЛЕНА ВІЛА

народжена 1950 р. в Вунсакет, Р. І., членка УНСоюзу у місцевому 241-му Відділі. В червні 1969 р. закінчила середню школу в Вунсакет першою у клясі з 266 учнями з середньою оцінкою 93.79 на можливих сто. Три роки була членкою редакційної колеґії шкільної газети. Від вересня 1969 року студіює на Університеті Ровд Айленд з метою здобути ступінь дипломованої медичної сестри (нирс). Перший рік студій закінчила з почестями; її пересічна оцінка студій виносить 3.47. За свої успіхи одержала стейтову і федеральну стипендії на весь час студій.

МОЛОДЕЧА ПОЖЕРТВА — НАЙЦІННІША

Лондон. — Заощаджуючи з того, що їм давали батьки для власних потреб, юнаки і юначки Відділу СУМ у Валвергаптоні, Англія, під керівництвом булавного М. Титка зібрали між собою 5 англійських фунтів і переслали їх на потреби Бібліотеки й Музею Т. Г. Шевченка в Лондоні. На сторінках тижневика „Українська Думка" з 9 липня Управа Бібліотеки й Музею висловила їм щиру подяку, зазначаючи, що „Управа радіє цією сумою так, якби це було 50 фунтів", бо це була перша молодеча пожертва на працю Бібліотеки й Музею ім. Т. Г. Шевченка.

ЧИТАЮТЬ ПРОПАҐАНДИВНІ ВІРШІ КОЛГОСПНИКАМ

У розпалі збирання урожаю, з Києва посилають до колгоспників, як і на заводи, „бриґади письменників". Вони читають перевтомленим людям свої вірші та пропаґандивні оповідання, закликають більше працювати, розповідають „про Леніна, про комунізм". „Радянська Україна" з 18 серпня сповіщала, що за останні 5 місяців письменники побували у 157 районах України і майже 3,000 разів „були гостями трудівників колгоспних ланів"...

— КОРОТКІ ВІСТІ —

ДЕРЖАВНІ ВЛАСТІ У КАМБОДЖІ ПРОГОЛОСИЛИ заклик, щоб мешканці столиці Пномпеню перетворювали травник, квітники і сади біля своїх домів у яринні городи. Комуністичний ворог — кажеться в тому заклику — не маючи сили здобути столицю збройно, намагається відрізати її від зовнішнього світу та виголодити її, перешкоджуючи довозові харчів з-зовні. Населення Пномпеню зросло від березня цього року з 700.000 до півтори мільйона осіб. Втікачі з околиць, що їх зайняли комуністичні війська Північного В'єтнаму і місцевого підпілля, частинно примістились в бараках, школах і інших будинках,, в яких перебували 100.000 в'єтнамських втікачів, яких в міжчасі перевезено вже до Південного В'єтнаму.

МІЖНАРОДНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАЦІ ОПИНИЛАСЯ під комуністичним диктатом — твердить президент Американської Федерації Праці - Конгресу Індустріяльних Організацій Джордж Міні. Він вимагає, щоб ЗСА припинили субвенцію тій Міжнародній Організації Праці, яка формально є автономною аґенцією Об'єднаних Націй: ЗСА давали їй щорічно 3,700.000 дол. На доказ свого твердження Міні навів факт, що на асистента генерального директора Міжнародної Організації Праці в її централі в Женеві прийнято совєтського делегата Павла Остапенка, — як на глум, бо в СССР не існує взагалі вільного робітничого руху.

У БРИТАНІЇ ЗАСТРАЙКУВАЛИ 40.000 автомобільних робітників. Це перший удар англійських робітничих спілок з консервативним урядом, який є проти будь-яких підвищок платень з уваги на боротьбу проти інфляції.

МАЛЕ АВТО, Т. ЗВ. „МІНІКАР", може подорожчати внаслідок інфляції впродовж найближчих п'ятьох років на 35 до 50-ох відсотків, — побоюються президенти Фордової Моторової Компанії. Форд продукує мале авто „Пінто", Дженерал Моторс мініавто „Веґа", а Амерікен Моторс — „Ґремлін". Цього року мінікар „Пінто" коштуватиме 2,000 долярів, а у 1975 році ці малі авта будуть коштувати від 2,700 до 3,000 долярів. Ці малі американські авта мають заступити імпортовані малі німецькі „фольксваґени", яких цього року мають продати в ЗСА 1.200.000 штук.

ПЕРУКИ ДЛЯ ЧОЛОВІКІВ СТАЮТЬ дуже добрим предметом торгівлі в цілій країні. Це найсвіжіша новина на „ринку перук", як про це заговорили продуценти перук. Донедавна перуками цікавилися тільки жінки. Перуки були з людського волосся, яке було і є дороге, бо не можна його мати стільки, скільки вимагає ринок. Та коли винайшли фібру, яка нагадує штучне волосся, перуки так подешевіли, що їх можна змінювати, як рукавички. Фунт волосся коштував 50 долярів, і то тяжко його дістати, а фунт фібри - волосся коштує 3.25 доляра. Чоловіки з лисими головами і з рідким волоссям купують перуки. Молоді чоловіки в бизнесі працюють зі своїм коротким волоссям, а при кінці тижня носять модні довгі перуки.

Повідомляємо
Приятелів, Знайомих та Українське Громадянство,
що у вівторок, 25-го серпня 1970, о год. 6-ій ранку
помер по короткій та важкій недузі на 73-ому році
трудолюбивого життя
заслужений член Т-ва „Дністер", 361-го Відділу УНСоюзу
в Ню Йорку

бл. п. МАРТИН МАЛЕТИЧ

ПАНАХИДА буде відправлена в четвер, 27-го серпня, о год. 8-ій вечором у похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН відбудеться в п'ятницю, 28-го серпня 1970, о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Юрія в Ню Йорку, а відтак на цвинтар Gate of Heaven, Hawthorne, N.Y.

УКРАЇНСЬКЕ ДОПОМОГОВЕ
ТОВАРИСТВО „ДНІСТЕР"

У П'ЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого, Незабутнього Мужа і Батька

бл. п. БОГДАНА МЕЛЬНИКА

буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в церкві св. Михаїла в Монтреалі,
в СУБОТУ, 5-го ВЕРЕСНЯ 1970 р.
о год. 8-ій рано
Приятелів і Знайомих про молитви за спокій
Його душі і згадку про Нього просять:
Дружина БРОНИСЛАВА
Сини: РОМАН з дружиною ТЕТЯНОЮ
АНДРІЙ з дружиною ХРИСТИНОЮ
Замість квітів на Його могилу складаємо на Пластовий Виховний Фонд при Монтреальській Пл. Станиці $25.00.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
бл. п. МОТРІ ГРУШКЕВИЧ-БІГУН
замість квітів на могилу
50.00 дол. на Фонд Будови Каплиці на Пластовій Оселі „Писаний Камінь" складає
КУРІНЬ ШОСТОКРИЛІ

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ТРАГІЧНОЇ СМЕРТИ
бл. п. ОКСАНИ ГРУШКЕВИЧ
замість квітів на могилу
50.00 дол. на Фонд Пластової Домівки в Дітройті
складає
КУРІНЬ ШОСТОКРИЛІ

ПОДЯКА

Не мавши змоги особисто кожному подякувати численним своїм Друзям, Приятелям і Знайомим за висловлені співчуття з приводу несподіваної та, можна сказати, передчасної смерти нашої Дорогої Дружини і Матері

бл. п. Марії Петрівни Туркало

ось тут складаємо найщирішу подяку.

Одночасно вважаємо за свій святий обов'язок подякувати протопресвітерові о. Ігореві Губаржевському та диригентам В. Пташинському і М. Росві за чулий, молитовно-настроєвий і сердечно виконаний обряд похорону. А також усім тим, що своєю присутністю на Панахидах і похороні вшанували пам'ять Покійниці.

КОСТЬ ТУРКАЛО зі синами
ЗИНОВІЄМ та ЯРОСЛАВОМ.

Делегація УККА відвідала молодечі табори

(Закінчення зі стор. 1-ої)

зівці" засвоїти або поліпшити знання української мови та запізнатися з культурою українського народу. Якраз перед зустрічею делегації УККА з курсантами — п. В. Бакад проводив з ними лекцію українського народного танку.

Директор курсів проф. д-р Василь Стецюк представив своїм курсантам делегацію УККА, голова якої Йосип Лисогір насвітлив в своїй промові ті цілі й завдання, які стоять перед Українським Конгресовим Комітетом Америки. Він виразно зазначив, що час минає, а з тим минаються люди, тому місце в громадській роботі буде належати молоді, на яку старша генерація покладає велику надію. Також і інші члени делегації висловлювали свої думки і побажання до своїх молодих слухачів, заохочуючи їх вчитись і поповнювати ряди українських студентських громад.

Виховно - освітня програма УНСоюзу для молоді на „Союзівці", що провадиться літньою порою безперервно вже через 17 літ — має великий позитивний вплив на збереження української духовости серед молодої генерації.

Оселя СУМА. У підніжжі лісистих гір, на широкій поляні, відніють десятки більших і менших будинків, а над ними на високому цоколі блищить Тризуб. Під тим символом йде тут ідейно виховна праця. Це Центральна Оселя Спілки Української Молоді Америки в Елленвіл. Якраз тепер відбувається тут вишкільний табір виховників з усіх осередків Америки. Вони мають набути відповідну теоретичну і практичну підготовку, щоби стати впорядниками і виховниками в Осередках СУМА. Приїхали вони із Мінеаполісу, Чикаго, Дітройту, Клівленду і з цілого Схікнього Побережжя в числі 186 осіб. Делегація УККА відвідала цей табір в суботу, в пополудневих годинах, і перебула тут аж до вечірнього апелю, що відбувся о годині 8-ій вечора. Комендантом Вишкільного табору є Ярослав Петрик, а в склад команди входять самі таборовики. Крім таборового вишколу, вони дуже багато часу мають в програмі на вислухання лекцій з різного знання українознавства. В складі викладовців на цьому таборі є: ред. Д. Чайківський, проф. З. Саган, проф. І. Вовчук, д-р Б. Стебельський, д-р М. Снігурович, д-р О. Лужницький, ред. В. Левенець, М. Длябога і С. Демчишин. Духовну опіку має над табором о. Михайло Горошко, парох „Союзівки" і „Сумівки". В час відвідин делегацію УККА приймала Президія Головної Управи Спілки Української Молоді Америки: голова — Е. Гановський і секретар — Г. Цебрій, як також голова Оселі СУМА — В. Костик і адміністратор — В. Кузик. Постава таборовиків, їхні осмалені і розсміяні обличчя, їхня дисципліна і карність кидаються ввічі. Всі вони в одностроях і всі вони підчиняються рагулямінові табору, який є досить гострий. Це дає запоруку, що по вишколі вони будуть провадити корисну роботу в своїх Осередках. Члени делегації УККА висловили зібраній молоді на таборі своє признання за їх взірцеву поставу. А за лад і порядок в Оселі подякували її провідникові і Головній Управі в часі спільної перекуски.

Оселя ОДУМ. В неділю, 23-го серпня ц. р., делегація УККА взяла участь в Богослуженні на Оселі ОДУМ в Акорді. Богослуження правив о. прот. П. Шпирук. По Богослуженні голова Оселі ОДУМ „Київ" інж. Е. Кальман, в товаристві інших членів Головної Управи, запізнав всіх членів делегації УККА з приміщеннями Оселі і з таборовиками, як також поінформував про пляни на будуче. Оселя, що існує тільки 5 років, гарно розвивається і розбудовується.

В саме полудне піднесено на щогли прапори і відбулось прощання таборовиків, що того ж дня виїжджали домів Комендант табору п. В. Кулій, вітаючи делегацію УККА, представив її зібраним на цьому прощальному апелю юнакам і юначкам Одумівцям, які привітали гостей тричі грімким „Слава", а голова делегації п. Й. Лисогір подякував за привітання і заохотив молодь набути знання на Оселі, поглиблювати в своїх Осередках. По прощальнім апелю делегація УККА відбула зустріч з представниками Головної Управи ОДУМ в Америці, з рамени якої присутніми були: В. Росинський — голова Головної Управи ОДУМ, І. Павленко — голова Виховної Ради ОДУМ Е. Кальман — голова Оселі „Київ", О. Шевченко — член Центрального Комітету ОДУМ, В. Кулій — комендант відпочинкового виховного табору „Хортиця", в якому в часі відвідин делегації УККА було 40 хлопців і дівчат, проф. Е. Федоренко — командант курсу українознавства на Оселі, який відбувається від 23-го до 30-го серпня на тій же Оселі, проф. П. Гурський — член команди того ж курсу.

В дружній розмові порушено багато проблем, зв'язаних із працею молодечих організацій літніх таборів. Всі учасники зустрічі прийшли до спільного переконання, що затіснення співпраці ОДУМ'у з іншими українськими центральними молодечими організаціями, що працюють в системі УККА у висліді принесе користь нашому громадському секторові в Америці.

Делегація Екзекутиви УККА, оглянувши молодечі оселі, власниками яких є Головні Управі Пласту, СУМА і ОДУМ, як і вишкільні курси на Союзівці, стверджує з приємністю, що у всіх тих оселях, завдяки зусиллям як Управ, так виховників, йде глибоко релігійно - національне виховання. Наша громада повинна в майбутньому далеко більше як дотепер допомогти в тому корисному ділі, як морально, так і матеріяльно.

РІДНА ШКОЛА І ІНТЕРНАТ У МЮНХЕНІ

Мюнхен. — Від 9-го вересня розпочинається новий навчальний рік у Школі Українознавства в Мюнхені. Всі діти й молодь, мешканці Українського Інтернату, повинні прибути до Інтернату не пізніше 6-го вересня. До інтернату приймається молодь, яка вчиться в Рідній Школі та в гімназіях, або в реальних школах. Щоб потрапити до Інтернату, треба мати документ про навчання в одній із шкіл, метрику і посвідку про щеплення. Хто мешкає в Інтернаті, той вчиться не тільки в одній із німецьких шкіл, але і в Рідній Школі та в кінці одержує свідоцтво з навчання українознавства, важливе для дальших, вищих студій.

КОМУНІСТИЧНИЙ В'ЯЗЕНЬ У РИМІ

На світлині бачимо 79-літнього католицького єпископа, американця Джеймса Е. Волша, як він висідає з літака після прилету з Гонг Конгу на летовище до Риму. Єпископ Волш пересидів у в'язниці в Комуністичному Китаї 12 років, як „шпигун".

ЗАРАДИ ПРОТОКОЛУ

В кількох останніх числах київської „Молоді України" були друковані вістки про працю „ленінського комсомолу", з яких видко, що навіть самі члени комсомолу уникають зборів, а подекуди й плачення членських внесків. У числі тієї газети з 12 серпня сказано про комсомольську організацію в Іршиківцях, Хмельницької області: „Комсомольські збори скликаються раз на два місяці, щоб заповнити протоколи для звіту. Тут навіть не відомо, скільки ж комсомольців є на обліку? Членські внески у нас збирають раз на шість місяців. Тепер можете уявити, чи можна провести цікаві комсомольські збори в такій організації?"

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ТЕКЛЯ ОРИЦИН, членка Відділу 293, Б-тва о. Миколая в Брукліні, Н.Й., померла 13 червня 1970 р. на 75 році життя. Покійна народилася 1895 року в Галичині, Зах. Україна, і стала членкою УНСоюзу в 1937 році. Залишила в смутку сина Івана, двох внуків, двох правнуків, дальшу родину й приятелів. Похорон відбувся 16 червня 1970 р. на цвинтарі св. Івана в Queens, N.Y.
Вічна Їй Пам'ять!
Марія Демидчук, секр.

МИХАЙЛО ЛИСИЙ, член Відділу 341, Т-ва І. О. Головінського у Віндзор, Онт. Канада, помер 14-го червня 1970 р. на 60-му році життя. Покійний народився 26 квітня 1910 р. в с. Жизномир, пов. Бучач, Зах. Україна, і став членом УНСоюзу 31 січня 1958 р. Залишив у смутку дружину, сина, дочку і шість внуків. Похований на цвинтарі у Віндзорі, Онтеріо, Канада.
Вічна Йому Пам'ять!
Ів. Хрін, секр.

МИКОЛА КУЛИЦЬКИЙ, член Відділу 221,, Т-ва св. Стефана в Чикаго, Ілл., помер 26 травня 1970 р. на 67-му році життя. Покійний народився 28 червня 1903 р. в с. Глиняни, пов. Перемишляни в Зах. Україні. 30 вересня 1955 р. став членом УНСоюзу. Залишив у смутку сина Михайла і доньку Марту. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійного на вічний спочинок 29 травня 1970 р. на цвинтар св. о. Николая в Чикаго, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
Т. Шпікула, секр.

ДМИТРО ПОПАДЮК, член Відділу 106, Б-тва св. о. Николая в Чикаго, Ілл., помер 28 травня 1970 р. на 80-му році життя. Покійний народився 1890 року в Західній Україні, а членом УНСоюзу став 1918 р. Залишив у смутку сина Николая, дочку Ольгу та дальшу родину. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійного на вічний спочинк 2-го червня 1970 р. на цвинтар св. о. Николая в Чикаго, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа

ОМЕЛЯН ПІДЦЕРКОВНИЙ, член Відділу 39, Т-ва Українська Січ в Сиракюзах, Н.Й., помер 5 червня 1970 р. на 49-му році життя. Покійний народився 1921 р. в с. Подусільні, пов. Перемишляни в Зах. Україні, і став членом УНСоюзу в 1949 році. Залишив в смутку дружину Пелагію, дочку Марію з мужем. Похорон відбувся 8 червня 1970 на цвинтарі укр. кат. церкви св. Ів. Хрестителя в Сиракюзах, Н.Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа

АННА ІВАСЄЧКО ТАЛКО, членка Відділу 22, Т-ва „Добра Воля" в Чикаго, Ілл., померла 10-го червня 1970 р. на 76-му році життя. Покійна народилася 15 листопада 1893 р. в с. Константинівці, Зах. Україна, і стала членкою УНСоюзу 31 грудня 1945 року. Залишила в смутку брата Тома Івасєчко і його родину в ЗСА. В Тернополі залишила братів Івана, Михайла і сестру Ксеню та їхні родини, як також брата в Парижі, Франція. Похорон відбувся 13 червня 1970 р. на цвинтарі св. о. Николая в Чикаго, Ілл.
Вічна Їй Пам'ять!
Гелен Б. Олек, секр.

ЧЕРКАСЕНКО ЄВГЕНІЯ, 72 роки, народжена в Чернигові, вдова по відомому письменникові Спиридонові Черкасенкові, бувша артистка Театру Миколи Садовського в Києві, членка 348-го Відділу УНСоюзу, померла 13-го червня 1970 року в Янгставні, Огайо. До ЗСА прибула в 1949 році. Залишила в глибокому смутку шваґра д-ра Романа Стахуру та кузена д-ра Віталія Гольонка з родиною в Янгставні. Похоронена була дня 17-го червня 1970 р. в Янгставні, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!
Управа

ТАТЯНА МОСКАЛЮК, членка Відділу 35, Т-ва Українсько-Американська Єдність в Чикаго, Ілл., померла 14 травня 1970 р. на 39-му році життя. Покійна народилася 1932 року в Долині, Зах. Україна і стала членкою УНСоюзу в 1958 році. Залишила в смутку чоловіка Петра, доньку Соню, сина Романа та маму Софію Коляджин, як також членів нашої церковної громади, школи, товариств і установ на середньому півдні Чикаго, в яких Покійна була дуже активна. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійну на вічний спочинок 18 травня 1970 р. на український католицький цвинтар св. о. Николая в Чикаго, Ілл.
Вічна Їй Пам'ять!
Б. Вовчик, секр.

СОФІЯ ЛОСКІ, членка Відділу 441, Т-ва Т. Шевченка в Тандер Бей, Онтеріо, Канада, померла 14-го червня 1970 р. на 69-му році життя. Покійна народилася в 1901 році в с. Яблоня, пов. Копичинці, Зах. Україна, і стала членкою УНСоюзу 30 квітня 1950 р. Залишила в смутку синів Михайла і Йосифа та сестру і брата в Україні. Похорон відбувся 17 червня 1970 р. на цвинтарі Riverside в Thunder Bay, Ontario, Canada.
Вічна Їй Пам'ять!
Д. Заневич, секр.

КАТЕРИНА ФРИНДАК, довголітня членка Відділу 76 Б-тва св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж., померла 18 червня 1970 р. Покійна вступила в члени УНСоюзу в січні 1926 р. Залишила в смутку три дочки: Анну, Марію і Ему та трьох синів. Похорон відбувся 22 червня на цвинтарі Evergreen в Hillside, N.J.
Вічна Їй Пам'ять!
Управа

ПЕТРУНЕЛЯ ЛУЧКА, довголітня членка Відділу 177, Сестрицтва Любов в Провіденс, Ровд Айленд, померла 19 червня 1970 р. на 71-му році життя. Покійна народилася в с. Оришківці, пов. Гусятин, Зах. Україна, і стала членкою УНСоюзу в 1919 році. Залишила в смутку чотирьох синів та доньку. Похорон відбувся 22 червня 1970 р. на українськім православнім цвинтарі св. Івана в Валлей Фоллс, Ровд Айленд.
Вічна Їй Пам'ять!
Іван Лаба, секр.

ЙОСИФ БЕЛЮХ, довголітній член 126 Відділу, Б-тва св. Ів. Хрестителя в Slickville, Pa., помер 29 червня 1970 р. на 56-му році життя. Покійний народився 10 лютого 1914 р. в Slickville, Pa., і став членом УНСоюзу в 1935 році. Залишив у смутку дружину Дору, дочок Марлену і Джо Ен, брата Михайла та сестер Анну і Марію. Похорон відбувся 2 липня 1970 р на цвинтарі Westvew в Avonmore, Pa.
Вічна Йому Пам'ять!
Іван Т. Шеліга, секр.

ВОЛОДИМИР ШЕХОВИЧ, член 194 Відділу, Т-ва „Свобода" в Ню Йорку, помер 20 червня 1970 року на 60-му році життя. Покійний народився в 1910 році в Криниці коло Дрогобича, Зах. Україна, і став членом УНСоюзу 30-го липня 1959 року. Залишив у смутку дружину Надію і доню. Похорон відбувся 23 червня 1970 р. на українському православному цвинтарі в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
С. Манацький, секр.

МОЙСЕЙ СЕНІВ, довголітній член Відділу 301, Т-ва ім. Дмитра Вітовського в Чикаго, Ілл., помер 20 червня 1970 р. на 73-му році життя. Покійний народився в с. Долина в Зах. Україні, і став членом УНСоюзу в 1915 році. Залишив у смутку братів Михайла й Івана та сестер Маруну й Анну. Похорон відбувся 23 червня на цвинтарі Elmwood в Chicago-Elmwood, Ill.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Врублівський, секр.

МАРТА БОБЕРСКІ, членка Відділу 301, Т-ва ім. Дмитра Вітовського в Чикаго, Ілл., померла 22-го червня 1970 р. на 63-му році життя. Покійна народилася 1 листопада 1907 року в Santa Catherin, Бразилія, і стала членкою УНСоюзу в 1959 р. Залишила у смутку мужа Франца, братів Нестора, Михайла Йосифа і Петра та сестер Теклю, Ганю, Сенку й Вероніку. Похорон відбувся 27 червня 1970 р. на цвинтарі у Villa Verdi в Бразилії.
Вічна Їй Пам'ять!
П. Врублівський, секр.

МИКОЛА БАРИЛКА, член Відділу 240, Т-ва ім. Евгена Коновальця в Клівленді, Огайо, помер 23 червня 1970 р. на 61-му році життя. Покійний народився в листопаді 1909 року в с. Олесин, пов. Бережани, Зах. Україна, і став членом УНСоюзу в 1952 році. Залишив у смутку дружину Ангелину, синів Маркіяна і Зенона та родину в Україні. Похорон відбувся 27-го червня 1970 р. на цвинтарі св. апп. Петра і Павла в Пармa, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!
Мих. Кігічак, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 12-го ВЕРЕСНЯ 1970:

ЧИКАГО, Ілл. — Збори Б-тва св. апп. Петра і Павла, Відділ 220, о год. 7-ій веч. в приміщенні УНДому. Проситься всіх членів, які ще дотепер не вирівняли своїх вкладок негайно це зробити. — Управа.

ТАРЗАН, Ч. 6420. Добилися до оселі лікуючих мужів

Нарешті — оселя лікуючих мужів і їх таємної науки.

Хвала небесам. Тарзане! Нам сказали, що ти й медсестра Наомі згоріли в катастрофі гелікоптера.

Ми ледве оціліли, докторе Доміні. Мої ноги опаралізовані.

Ми довгий, довгий час були приятелями, вожде Меду. Тепер я дуже потребую тебе! Якщо доктор Доміні не зможе вилікувати ніг медсестри Наомі . . . то я хотітиму, щоб ти зробив її знову здоровою і сильною!